

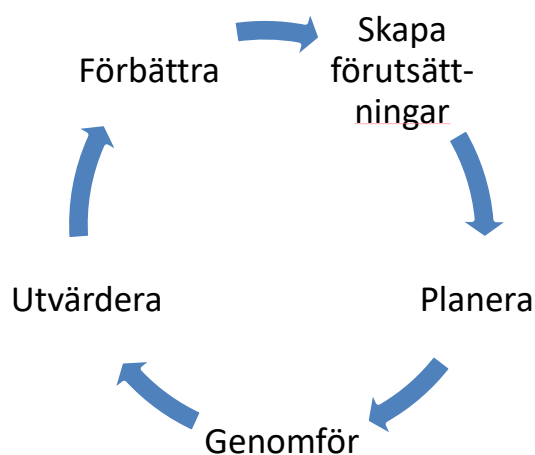
Övergripande kvalitetssäkringssystem för forskning och utbildning

1. Inledning

Vi vet att kvalitet i utbildning och forskning uppstår i mötet mellan lärare, studenter, doktorander och forskare. Vi är övertygade om att ett systematiskt kvalitetssäkringsarbete leder till hög kvalitet i verksamheten.

Kvalitetssäkring av forskning och utbildning på Högskolan Väst ska ske på ett systematiskt och strukturerat sätt på alla nivåer. Till stöd för struktur och systematik finns den så kallade PDSA-cykeln (*figur 1*) och högskolans verksamhetssystem. Målet är att högskolan ska ha hög kvalitet i alla sina verksamhetsprocesser, från att skapa förutsättningar till planering, genomförande, utvärdering och utveckling av forskning och utbildning.

PDSA (*Plan, Do, Study, Act*) är en etablerad metod för systematiskt förbättringsarbete i organisationer. Den är också känd under andra namn, som Demingscykeln, kvalitetshjulet, PDCA-cykeln etc. Här symboliserar den idén att förbättringsåtgärder ska planeras på basis av tidigare utvärderingar eller uppföljningar av hur verksamheten fungerar. När åtgärderna har genomförts ska de i sin tur följas upp och resultatet utvärderas, i syfte att ge underlag och skapa goda förutsättningar för kommande planering av verksamheten.

Figur 1. PDSA-hjulet

För kvalitetssäkring av verksamheten finns ledningssystem och kvalitetssäkringssystem. Dessa beskrivs i de följande avsnitten. Ledningssystemet talar om hur verksamheten styrs och var ansvaret ligger. Kvalitetssäkringssystemet beskriver processer för att följa och säkra att verksamheten håller den kvalitet som efterfrågas. Ansvaret för kvalitetssäkring av utbildning och

forskning delas av ledningen och kollegiet vid högskolan. Ledningen beslutar om övergripande kvalitetssäkringssystem – *att* vi kvalitetssäkrar – medan kollegiet har ansvar för *hur* vi kvalitetssäkrar forskning och utbildning. Hur detta görs anges i specifika kvalitetssäkringssystem för utbildning respektive forskning som beslutas av Forsknings- och Utbildningsnämnden (FUN). Institutionerna vid Högskolan Väst har lokala system för kvalitetssäkring vid institutionen.

2. Kvalitetspolicy

Högskolan Västs kvalitetskultur är förankrad i strategier, effektiva interna beslutsprocesser och strukturer som understöder kvalitetsarbetet. Vår kvalitetskultur är effektiv i den meningen att den är baserad på dialog och öppenhet som engagerar alla högskolans anställda, studenter och samverkanspartner. Vårt kvalitetsarbete skall vara systematiskt och leda till hög kvalitet för verksamheten i sin helhet och i alla sina delar. Ett systematiskt kvalitetssäkringsarbete kräver både god dokumentation och uppföljning.

Detta innebär att:

Alla medarbetare vid Högskolan Väst har ett ansvar att bidra till att Högskolan Väst uppfattas som pålitlig, trovärdig, rättssäker och inkluderande.

Alla medarbetare har ett kvalitetsansvar som innebär att hela tiden sträva efter att förbättra de aktiviteter som utförs och lära av erfarenheter med reflektion, omtanke och mod.

Vi utmanar och vill bli utmanade för att förbättra oss själva, våra kompetenser och vår verksamhet genom att vara generösa, offensiva, inkluderande och "crazy enough" i enlighet med vara kärnvärden.¹

3. Ledningssystem

Ett ledningssystem innehåller ramar för att främja en god verksamhetsutveckling inom hela verksamheten. Ledningssystemet är ledningens arbetssätt för att strukturera och systematiskt kunna leda och styra mot de visioner och mål som beslutats för verksamheten, samt inom de ramar som lagar, förordningar och andra krav sätter. Systemet hjälper alla medarbetare att prioritera arbetet och säkrar att medarbetarnas kompetens och engagemang siktar mot rätt mål och säkrar rätt kvalitet.

Ledningssystemet talar om hur mål och strategier formuleras och bryts ned på olika nivåer (t.ex. institution och forskningsmiljö) och inom olika områden (t.ex. forskning, utbildning, samverkan, arbetsmiljö) så att de är en del av högskolans vision och övergripande strategi. Detta görs för att säkra att verksamheten utvecklas i linje med denna.

Verksamheten vid Högskolan Väst styrs ytterst av högskolans vision och värdegrund. Vision och strategier pekar ut den väg som högskolan ska sträva efter. Som komplement finns ett antal övergripande regler och riktlinjer som hjälper organisationen att styra åt rätt håll. För utbildning och forskning formuleras utvecklingsplaner som hjälper organisationen att styra rätt inom respektive område.

¹ Högskolan Västs kvalitetspolicy, dnr 2018/815 A21

Att bryta ner och konkretisera vision och strategi är ledningens viktigaste styrmetod för verksamheten. Ledning finns på olika organisatoriska nivåer i samma syfte – att styra och leda verksamheten. Ledningen stödjer organisationen genom att operationalisera och förtydliga vilka mål och aktiviteter som ska genomföras för att bidra till att hela högskolan strävar mot visionen. Detta sker operativt genom det strategiska årshjulet med sex strategiskt viktiga områden. Högskolans ledningsgrupp följer upp, diskuterar och ger utvecklingsförslag för dessa områden som sedan förs in i den övergripande verksamhetsplanen. Den treåriga övergripande verksamhetsplanen (ÖVP) uppdateras årligen. Denna målstyrning från vision till konkretion utgör högskolans ledningsprocesser, vilka utgör basen av högskolans ledningssystem. Ledningssystemet ska fungera på alla nivåer i organisationen och hänga samman från vision och ned till enskild medarbetares plan för utveckling, se Figur 2.

Figur 2. Ledningssystem vid Högskolan Väst

4. Verksamhetssystem

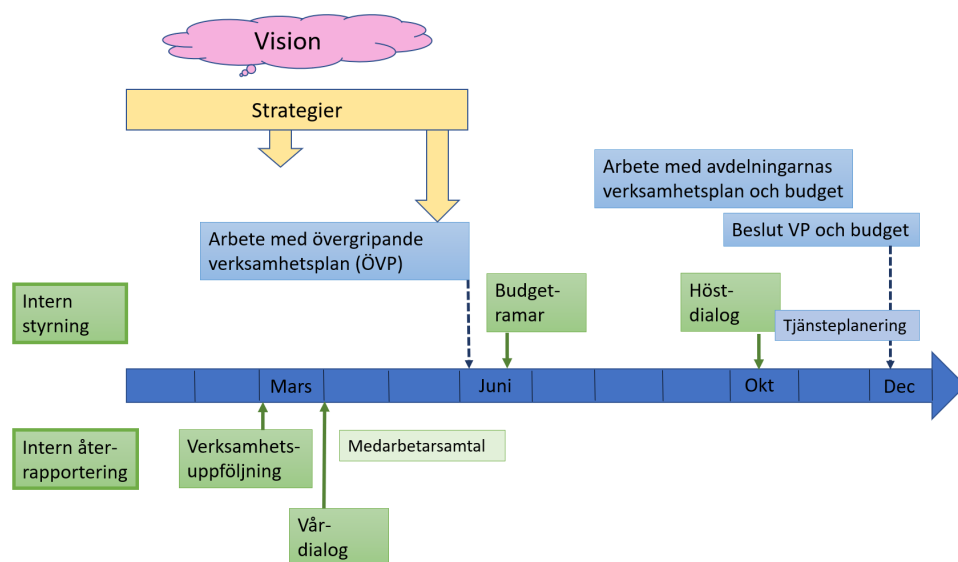
Verksamhetssystemet är ett sätt att samlat beskriva en högskolans samtliga arbetsprocesser. Det kan indelas i huvudprocesser för kärnverksamheten, ledningsprocesser samt stödprocesser. Högskolans huvudprocesser är utbildning och forskning i samverkan. Huvudprocesserna ska fylla behov hos studenter och andra avnämare. Ledningsprocesserna syftar till att styra, leda och följa upp vision, mål och strategier för hela verksamheten, samt genomföra utvärderingar och förbättringar inom organisationen. Stödprocesser har till uppgift att stödja och tillhandahålla resurser till ledning och kärnverksamhet. För högskolan är det t.ex. rekrytering, ekonomistöd, IT-stöd, kommunikation, juridik, infrastruktur med mera.

Högskolan Väst har sedan 2014 arbetat med att identifiera och kartlägga processer på dessa tre nivåer och för att skapa goda förutsättningar för planering, genomförande, utvärdering och förbättring av verksamheten.

5. Intern uppföljning och återrapportering

Utifrån högskolans ledningssystem finns en process för intern styrning och återrapportering och uppföljning. Den övergripande verksamhetsplanen (ÖVP) sträcker sig över tre år, och tas fram på nytt varje år. Förslag till ÖVP bearbetas och processas under mars till och med maj varje år, och en preliminär plan presenteras för styrelsen i juni. Den preliminära planen är underlag för arbetsenheternas verksamhetsplanering och varje arbetsenhet tar årligen fram en treårig verksamhetsplan (AVP) som diskuteras med högskolans ledning (höstdialog) innan den fastställs. Styrelsen informeras och rektor tar i december beslut om slutlig ÖVP och respektive arbetsenhetschef beslutar därefter om sin AVP.

I mars varje år gör arbetsenheterna en skriftlig verksamhetsuppföljning och diskuterar den i dialog med rektor (vårdialog). Uppföljningen och dialogen ger underlag till förbättring och utveckling av verksamheten, och utgör således också underlag för nästa verksamhetsplan.

Figur 3: Årlig process för intern styrning och återrapportering

6. Kvalitetssäkringssystem

Kvalitetssäkring innebär att skapa förutsättningar för att säkra att en process levererar den kvalitet som efterfrågas internt och externt. Ett system för kvalitetssäkring innebär att det finns regler, riktlinjer och rutiner (förutsättningar) som gör att verksamheten kan planeras och genomföras, att kvaliteten utvecklas och förbättras i processen samt att resurser används på ett effektivt sätt.

6.1 Forskning

Ett kvalitetssäkringssystem för forskning innebär att säkra kvaliteten i forskningsprocessen på olika nivåer. Det innebär ytterst att säkra att forskningen styrs och utvecklas i den riktning som vision och strategier pekar ut, det vill säga att den är en del av högskolans övergripande ledningssystem. Kvalitetssäkring av forskning säkrar således goda möjligheter till forskning genom att tillhandahålla goda miljöer och stödfunktioner så att varje enskild forskare och varje enskilt forskningsprojekt har möjlighet att nå sina mål. Kvalitetssäkringen av forskningen ska följas upp

systematiskt på samtliga nivåer; övergripande högskole-/ledningsnivå, forskningsmiljö/institution samt forskningsprojekt. Det är denna helhet som utgör ett kvalitetssäkringssystem för forskning.

Samtliga forskningsprojekt vid Högskolan Väst ska så långt som det är möjligt bidra till att förverkliga högskolans vision och strategier på ett kvalitetssäkrat och optimalt sätt. Om projektiden framkommit inom en forskningsmiljö måste projektet också bidra till att uppfylla miljöns mål och ambitioner.

6.2 Utbildning

Kvalitet i utbildning är ett mångfacetterat begrepp och svårt att definiera på ett enkelt och enhetligt sätt. Utbildningskvalitet uppstår i första hand i mötet mellan lärare och student, men även i studentens kontakter med andra medarbetare och samverkansparter. Studentens upplevda kvalitet beror på många olika faktorer, såsom förväntningar, kunskaper, bemötande och kommunikation. Det systematiska kvalitetsarbetet måste därför innefatta all planering, kommunikation, genomförande, uppföljning och resultat av hela utbildningsprocessen. Systematisk uppföljning innebär utvärdering, analys, förslag till förbättring och plan för att genomföra förbättringar. Hela processen för uppföljning ska dokumenteras.

Ett kvalitetssäkringssystem för utbildning innebär att säkra kvaliteten i utbildningsprocessen på olika nivåer. Det innebär ytterst att säkra att utbildningsverksamheten styrs och utvecklas i den riktning som vision och strategier pekar ut, det vill säga att den är en del av högskolans övergripande ledningssystem. Kvalitetssäkringssystemet ska också säkra att högskolans utbildningsverksamhet lever upp till de krav som ställs i [högskolelag](#) och [högskoleförordning](#), samt att högskolan följer överenskomna [standarder och riktlinjer inom det europeiska området för högre utbildning \(ESG\)](#). Systemet ska skapa förutsättning för utbildning av hög kvalitet och säkra ändamålsenliga miljöer och stödfunktioner så att varje enskild student och utbildning har möjlighet att nå mål i till exempel examensordning eller kursplan. Kvalitetssäkringen av utbildning ska följas upp systematiskt på alla nivåer; övergripande högskolenivå/ledningsnivå, institution och enskilda utbildningar (program och/eller kurs). Det är denna helhet som utgör ett kvalitetssäkringssystem för utbildning.

Detta övergripande kvalitetssäkringssystem för forskning och utbildning ersätter och kompletterar tidigare övergripande Kvalitetssäkringssystem för forskning, 2013/805.